

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon
Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

**Understanding the
Who is a Jew
Controversy**

Sponsored by
Central Brooklyn High School Class of 1967,
in memory of our beloved principal,
Rabbi Fulda זצ"ל

Rabbi Daniel Rapp
Sunday, October 21, 2018 / י"ב חשוון תשע"ט

1) בראשית פרק יב

(ה) ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען:

2) רש"י בראשית פרק יב

(ה) אשר עשו בחרן - שהכניסן תחת כנפי השכינה, אברהם מגייר את האנשים, ושרה מגיירת הנשים, ומעלה עליהם הכתוב כאלו עשאו.

3) תלמוד בבלי מסכת כריתות דף ט עמוד א

רבי אומר: ככם - כאבותיכם, מה אבותיכם לא נכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דם, אף הם לא יכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דמים... אלא מעתה, האידנא דליכא קרבן לא נקבל גרים! אמר רב אחא בר יעקב: (במדבר ט"ו) וכי יגור אתכם גר אשר בתוכם וגו'. ת"ר: גר בזמן הזה צריך שיפריש רובע לקינו; אר"ש: כבר נמנה עליו רבן יוחנן בן זכאי ובטלה, מפני התקלה.

4) תלמוד בבלי מסכת יבמות דף כד עמוד ב

מתני'. הנטען על השפחה ונשתחררה, או על העובדת כוכבים ונתגיירה - הרי זה לא יכנס, ואם כנס - אין מוציאין מידו. הנטען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו, אע"פ שכנס - יוציא.

גמ'. הא גיורת מיהא הויא; ורמינהי: אחד איש שנתגייר לשום אשה, ואחד אשה שנתגיירה לשום איש, וכן מי שנתגייר לשום שולחן מלכים, לשום עבדי שלמה - אינן גרים, דברי ר' נחמיה; שהיה רבי נחמיה אומר: אחד גירי אריות, ואחד גירי חלומות, ואחד גירי מרדכי ואסתר - אינן גרים, עד שיתגיירו בזמן הזה; בזמן הזה ס"ד? אלא אימא: כבזמן הזה! הא איתמר עלה, א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב: הלכה כדברי האומר כולם גרים הם. אי הכי, לכתחלה נמי! משום דרב אסי, דאמר רב אסי: (משלי ד') הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים וגו'. ת"ר: אין מקבלין גרים לימות המשיח; כיוצא בו לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה. א"ר אליעזר, מאי קרא? (ישעיהו נד) הן גור יגור אפס מאותי מי גר אתך עליך יפול, אבל אידך לא.

5) רש"י מסכת יבמות דף כד עמוד ב

דאמר רב אסי - טעמא דמתניתין משום דכתיב הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים הרחק ממך דאתו לאחזוקי לקלא קמא.

6) חידושי הרשב"א מסכת יבמות דף כד עמוד ב

ואקשינן אי הכי לכתחלה נמי ופרקינן כדרב אסי דאמר רב אסי ולזות שפתים הרחק ממך. פרש"י ז"ל דאתי לאחזוקי לקלא קמא מיהו בשכנס לא יוציא כדאמר ר' לקמן דברננה לא מפקינן, והקשה הרמב"ן נ"ר דא"כ משמע דבעדים מפקינן ולא משמע הכי דהא סיפא דמתני, בעדים היא כדאוקמה רב מדקתני הוציאוה מתחת ידו ומדסיפא בעדים רישא נמי בעדים, ועוד דגרסינן בתוספתא הבא על השפחה ועל הנכרית אע"פ שחזרה שפחה ונשתחררה נכרית ונתגיירה הרי זה לא יכנס ואם כנס לא יוציא ש"מ שאע"פ שבא עליה ודאי אם כנס לא יוציא אלא משום לזות שפתים שלא יאמרו שזו לא נתגיירה אלא לשם זנות וזה לא כנס אלא לשם זנות קאמר.

7) תוספות מסכת יבמות דף כד עמוד ב

הלכה כדברי האומר כולם גרים הם - הך גירי אריות לא דמי להא דאיכא מ"ד כותים גירי אריות הן דהתם היו עובדים אלהיהם כדכתיב בספר מלכים ולמ"ד גירי אמת הן קסבר דשוב נתגיירו לגמרי.

8) תוספות מסכת חולין דף ג עמוד ב

קסבר כותים גירי אריות הן - ושחיתתן פסולה כמו של עובדי כוכבים מוזבחת מה שאתה זוכח אתה אוכל כלומר אותו שהוא בר זביחה לאפוקי עובד כוכבים ואוכל נבלות להכעיס ואע"ג דאמר בסוף פ"ב דיבמות (דף כד:) אחד גירי אריות ואחד גירי חלומות כולם גרים גמורים היינו כשמתגייר לגמרי מפחד אריות אבל כותיים לא נתגיירו לגמרי כדכתיב במלכים (ב יז) את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עובדים ומאן דאמר גירי אמת הן קסבר דשוב נתגיירו לגמרי.

9) שו"ת אגרות משה חלק יו"ד א סימן קנו

בגר שאין סהדי שלא קבל מצות אף שאמר בפיו שמקבל ז' דעשי"ת תרפ"ט ליובאן. מע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם מהר"ר שמעון טרעבניק שליט"א הגאב"ד האדיאן.

במה שנסתפק כתר"ה אם גר שלא קבל עליו מצות אם נחשב גר, פשוט וברור שאינו גר כלל אף בדיעבד וכן הורה אבא מארי הגאון זצלה"ה הלכה למעשה בסטראבין בעובדא כזו שאינו גר כלל בין לקולא בין לחומרא שקבלת מצות בגר מעכב כדאיתא ביו"ד סי' רס"ח סעי' ג'. ואף אם אמר בפיו שמקבל מצות אם אנן סהדי שאינו מקבל עליו באמת אינו כלום. וגר שמהני לשם אישות בדיעבד, איירי שבשביל האישות קבל עליו מצות באמת והוא ברור ופשוט וכל זה אמר אבא מארי הגאון בפירושו אז כשהורה. ובכלל איני יודע טעם הרבנים הטועים בזה דאף לדידהו עכ"פ איזה תועלת הם מביאין בזה לכלל ישראל שמקבלין גרים כאלו דודאי לא ניחא ליה להקב"ה ולעם ישראל שיתערבו גרים כאלו בישראל. ולדינא פשוט שאין זה גר כלל. ידידו, משה פיינשטיין

10) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קי עמוד ב

משנה. עשרת השבטים אינן עתידין לחזור, שנאמר (דברים כ"ט) וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה, מה היום הולך ואינו חוזר - אף הם הולכים ואינן חוזרים, דברי רבי עקיבא. רבי אליעזר אומר: כיום הזה מה יום מאפיל ומאיר - אף עשרת השבטים שאפילה להן, כך עתידה להאיר להם.

11) שו"ת יביע אומר חלק ח - אה"ע סימן יא

בענין עולי אתיופיה (הפלשים).

בס"ד, א' שבט תשמ"ה.

... אתה הראת לדעת שהיהודים הפלשים דינם כישראל לכל דבר, ואינם צריכים טבילה להכנס בקהל ה'. ואין לנו לחוש כלל לשמא נתערבו בהם גויים, שגדולה חזקה. וכבר חויתי דעתי ביום ז' אדר א' תשל"ג, במכתב שהתפרסם ברבים שהפלשים יהודים לכל דבר, והסתמכתי על הרב"ז והמהריק"ש הנ"ל. . .

12) הפרדס (נ"ט - א') תשרי תשנ"ח - מאת הג"ר משה פיינשטיין

הנה כפי בקשתך באתי לאשר מה שכתבת בשמי לפני כמה שנים אודות "הפעלאשעס" שידוע מה שכתוב בשו"ת רדב"ז חלק שביעי סימן ט' שמשמע שמחזיקים כיהודים, אבל לדינא קשה לסמוך על זה שלא ברור אם הרדב"ז ידע היטב המציאות אודותם וגם ברור אם עד זמנינו לא נשתנה מצבם אבל לדינא אינם באיסור ממזרות וכעין שהרדב"ז מזכיר שם שהרי יש בהם כמה וכמה ספיקות ועיין בתשובתי שהארכתי בהגדרת איסור דרבנן בשתוקי ואסופי ולגבי יהדותם נחשב לנו כספק ויש להצריכם גירות אמיתי קודם שהתירם לבוא בקהל אבל גם קודם גירותם יש להצילם משמד ומסכנה כדין כל ישראל ספק נפשות להקל גם שכאן הספק הוי בעצם יחוסם כיהודים וגם יש לידע שאפילו אם לדינא אינם יהודים מ"מ מאחר שחושבים שהם יהודים ומוסרים נפשם על יהדותם מחוייבים להצילם והנה כשזכרת אין להביאם לא"י אלא א"כ יעברו גירות כדי שלא להרבות חשש הת בוללות אבל אם נתגיירו כדין וכמו ששמעתי שעושים נחשבם ככל יהודים ויש לעוזרם ולתומכם בכל צרכי חייתם בין בגשמיות בין ברוחניות ומאד נצטערתי על מה ששמעתי שיש כאלו בא"י שמונעים בעניני רוחניות וגורמים ח"ו שיהיו אבודים מדת יהודי ונראה לי שכך נהוגים רק שצבע עורם הוא שחור דפשוט שיש לקרבם לא רק מצד שאינם גרועים משאר יהודים ואין לדינא חילוק במה שהם שחורים אלא גם שיש בהם הטענה שאולי הם גרים ונכללים במצות ואהבתם את הגר ואסיים בתקוה שישופר המצב ובזכות שמירת כל המצות נזכה כולנו לקיבוץ גליות ע"י משיח צדקנו